

Rok 1934.

Polévková akce ve školách.

Činnost rodičovského sdružení jevila se hlavně ve spolupráci při polévkové akci, jež byla nejen v Blansku, ale i v okolních obcích velmi úspěšně organizována. Přířekami bylo opatřeno 6.780 Kč. Kromě toho bylo darováno mnoho v naturáliích. Ve školní kuchyni vařila se denně chutná polévka, jež bylo podělováno denně asi 400 dětí a to většinou z rodin, jichž otcové byli bez zaměstnání. Mnozí rodiče, hlavně přespolní, si též polévku kupovali.

Oslava 84. narozenin p. presidenta.

V úterý dne 6. března v předvečer narozenin p. presidenta republiky J. G. Masaryka uspořádala místní osvětová komise za spolupráce městské rady v Blansku, jakož i za spolupráce všech spolků a korporací v Bii invalidů přednášku Dr. In. Arnošta Bláhy, profesora Masarykovy v Brně, na téma: „Masarykův příklad.“ Krásná přednáška známého filosofa a vyborného řečníka byla vyslechnuta velmi čteným

obecenstvem s největším zájmem.

K této slavnosti dospělých družily se společně oslavy školní mládeže, jež byly příštího dne na školách uspořádány.

Velikonoční slavnost Míru.

Dorost Čsl. červeného kříže chlapecké i dívčí městánské školy pořádal v sobotu dne 24. března prořadnictvo a na květnou neděli dne 25. března 1934 pro dospělé "velikonoční slavnost Míru" pod heslem "Zpěvem k svatci, srdcem k vlasti."

Jan Kubelik v Blansku.

Virtuos na housle světového jména, Jan Kubelik uspořádal v Blansku v sokolovně v neděli dne 29. dubna 1934 svůj koncert, jehož program obsahoval jména největších světových hudebních tvůrců (Dvořák, Händel, Bach, Kubelik, Saint-Saens, Paganini).

Koncert stal se dostaveníčkem všeho hudebního milovního obecnstva nejen v Blansku, ale i v nejbližšího okolí. Návštěva byla velká. Posluchačům imponovala nejen chromatická mistrovská technika, ale i jedinečné rozvinutí jeho reprodukce, které je vrcholem jeho uměleckého umění.

Pixná vloupání.

V noci na 14. dubna 1934 vyloupil lupič pokladnu Rudolfa Šebka v Ostrava u Macechy pokladnu v notář-

ské kanceláři notáře Frant. Kroutila v Blansku, v níž našel jen malou kořist.

V noci na 17. dubna 1934 pokusil se týž pachatel vyloupiti pokladnu Živnostenského uvěrného družstva v Blansku, byl však spatřen a zatčen.

Dne 19. září 1934 byli v hotelu Ješek v Blansku zadrženi Ferd. Fišer a Růžena Čmelíková, oba z Prahy. Fišer vydával se za advokáta J. U. Dra Pavla Pekníka z Bratislavy. Bylo zjištěno, že Fišer je nebezpečný bytový kloděj a lupič pokladem, který byl hledán mnoha bezpečnostními úřady.

V noci dne 18. listopadu 1934 pokusili se lupiči vniknouti do obchodu fy Broch a spol. v Blansku. Byli vyrušeni a skryli se ve Václavské ulici ve dveřích, kde byli spatřeni městským strážníkem Martínkem a městským radním Trubrem, kteří se pokusili je zadržeti. Podarilo se zadržeti jen jednoho z nich a to Eduarda Krejčího z Brna, bytového kloděje, který chodíval v Blansku do školy a kde se též vyučil. Druhému zloděinovi se podařilo pechnouti, aniž byla zjištěna jeho totožnost.

Sjezd sokolských divadelních ochotníků v Blansku.

O velikonočních svátcích t. r. konal se v Blansku významný sjezd sokolských divadelních ochotníků spojený s divadelní školou Československé obce sokolské.

Bylo to významným pro Těbovičnou jednotu Sokol v Blansku, že kde v malém venkovském městě byl konán sjezd a škola, tak velké organizace jakou je Čsl. obec sokolská. Tuto počtu možno porovnáti na odměnu

blanenskému Sokolu, který dosáhl velmi pěkné úrovně svého dramatického odboru a při sletové soutěži získal první ceny.

Spřád řídil vedělavatel Čl. obce, sokolské Ant. Krejčí. Divadelní školu vedl Dr. Jan Miller ml. Škola měla na počátku praktické ukázky, maskování a přednášky prof. Čermáka o slově, mluvením, monologu a dialogu. Řežisér Walter probral vyňatky 15 autorů s žáky dramatické konservatoře. Dorostem jednoty blanenské předvedeno Molièrov „Ládvý nemocný“ a J. Preisovè „Jaro v podkámèí.“ Konal se též režisérský seminář na vedení V. Hèbena z Blanska. – Celkem bylo spřádù přítomno 117 účastníkù z 29 sokolských úup. Spřád byl zakonèen vyletem do Morav. Krusu.

Národohospodářský sbor v Blansku.

V nedèli 8. dubna 1934 konala se v Blansku ustavující schůze Okresního národohospodářského sboru pro soudní okres blanenský.

Po krátkém referátu ředitele Národohospodářského svazu západomoravského Fr. Valacha o významu regionalismu a hospodářských pomèrech na západní Moravè bylo provedeno ustavení Okresního sboru jmenovaného svazu pro okres blanenský. Předsedou Okresního sboru byl zvolen poslanec Josef Samalík, členy předsednictva továrník Ing. Rich. Jeřèk, Josef Polák, ředitel pivovaru v Èerné Hoři, Wolfgang Liegler, učitel, Emanuel Konečný, předseda Obèanské záložny a Alois Hofman, správce továrny.

Dále byly sestaveny odborné komise okresního

sboru a to obchodně - průmyslová, krásová, remědělško-
lesnická, dopravní a vodohospodářská, do nichž byli zvo-
leni vynikající pracovníci blanenského okresu. Ustave-
ním tohoto Okresního sboru byla dokončena organi-
sační síť okresních sborů Národohospodářského svazu
západomoravského, které fungují nyní ve všech českých
okresech západní Moravy.

Požár skladisté modelí.

V neděli 13. května kolem 3. hod. odpo. vypukl
ohněň ve skladisté modelí ve Starohrabčici hutě u Blan-
ska patřící firmě ČKD. Modely byly uskladněny
v několika patrové dřevěné budově, jež lehla popelem.
Dřevěné modely zde umístěné shořely a modely kovové se zčásti
roztavily. Také některé zde umístěné stroje byly požá-
rem zničeny. Ze skladistěm sousedící slévárna byla rovněž
požárem velmi ohrožena, ale rychlým zakrovením to-
várních hasičů se podařilo nebezpečí ohně od ní odvrátiti.

Příčina požáru zjištěna nebyla. Na provoz závodu
neměl požár podstatného vlivu, neboť potřebné modely by-
ly v krátké době zase zhotoveny.

Roučkova továrna prodána.

Firma Ing. Roučka, továrna kotelů pro ústřední to-
pení v Beně-Platině prodala svou továrnu a výrobu měřič-
cích přístrojů v Blansku.

Továrnu a výrobu v Blansku koupil Robert Sochor,
společník mechanické tiskárny a tiskovny v Křídlové
Dvoře n. l. - Dosavadní majitel a zakladatel podniku

prodal závod v Blansku, poněvadž přesídlil do Hlaveny u Brna, kde vybudoval závod nový na výrobu kotlí pro parní topení a tak nemohl se svému původnímu podniku v Blansku věnovat dostatečnou měrou.

Živnostenská výstava v Blansku.

Společenstvo živností řemeslníků pro Blansko a okolí vzpomnělo letos 50. výročí svého trvání.

Pod protekcí městské rady blanenské uspořádalo jmenované společenstvo oslavu tohoto významného jubilea ve dnech 5. - 8. července 1934 spojenou s otevřením výstavy prací učňů, mistrů a tovaryšů, která se konala v budově Masarykovy měšťanské školy v Blansku.

Ve čtvrtek 5. července (svátek) o 9. hod. dopoledne konala se slavnostní schůze v síle hotelu Ješek, kdež měl slavnostní projev zemský živnostenský rada v Brně p. Vladimír Šatbák.

Po slavnostní schůzi konal se o 11. hod. dopoledne průvod městem s městskou hudbou na výstaviště k budově Masarykovy měšťanské školy, kdež kolem 11. h. byla zahájena „výstava prací učňů, mistrů a tovaryšů.“

Výstava byla umístěna ve dvou patrech rozsáhlé školní budovy. Výstavní předměty byly umístěny jak v učebních sálích, tak i na prostorných a světlých chodbách Masarykovy měšťanské školy.

V oddělení učňovském kromě různých dílenských prací učňovských byly vystavovány i různé grafické práce učňovské a živnostenských škol pokračovacích v Blansku a z Rajce n. Sv. Výstava působila velice krás-

mým dojmem a podala díky, že o výchovu řivnostenského dorostu je na okrese dobře postaráno a to jak v dílnách mistrů, tak i ve školách řivnostenských. Řivnostenská škola v Rajci vystavovala velmi zdařilé a poučné diagramy a nově zavedených předmětů na školách řivnostenských: a. národního hospodářství a a. vývoje technického.

Výstava prací mistrů a tovaryšů připomínala malou krajinou výstavu, neboť byly vystaveny nejen jednotlivé výstavní předměty, ale celé soubory. Byly tu úplné zařízené pokoje jako ložnice, jídelny, obytné pokoje, zařízení kuchyní, vše s moderním vkusným nábytkem se náclonami, koberci a veškerým příslušenstvím. Byly vystaveny též hojné práce košíkařské a množství vkusně provedených šatů, dámských i pánských obleků a vůbec práce nejúspěšnějších řemeslníků a Blanska i okolí.

Výstava pořádána po 2 dny sváteční (ve čtvrtek 5. a v pátek 6. července) a potom ještě v sobotu a v neděli a těšila se velké pozornosti obecnosti a Blanska i a širokého okolí. - Bufety a hudba zpříjemňovaly návštěvníkům pobyt na výstavišti.

Možno říci, že výstava měla velmi slušnou úroveň, byla hojně navštívena a skončila s pěkným úspěchem morálním i hmotným.

Dvacet let od vypuknutí světové války.

V Blansku, podobně jako jinde, bylo vzpomenuáno v červenci t. r. smutného 20. výročí vypuknutí světové války.

Čsl. obec legionářská a Družina čs. válečných poško-

zenci v Blansku na spoluúčasti všech tělovýchovných korporací uspořádaly pod protektorátem městské rady manifestační projevy

pro demokracii - svobodu a mír

s následujícím programem:

V sobotu 21. července, v 16 hod. na hřišti A.F.K. finálové zápas v tenisovém turnaji o mistrovství Blanska. - O 1/2 9. hod. večer trýzna na oběti světové války u pomníku padlých na náměstí. - Na pořadu: fanfary lesních roků a radniční věže, projevy, recitace a koncert pěveckého sboru A.F.K.

V neděli 22. července v 10 hod. přivod od Biz inva- lidů na náměstí, kde následoval

veřejný projev,

při němž slavnostní řeč pronesl ředitel měšťanské školy Emilian Blaxěk a sbory dirigoval pěvecký sbor tělocvičné jednoty Sokol. Po projevu proměnná koncert městské hudby.

Odpoledne o 1/2 3. hod. na hřišti A.F.K.

veřejné vystoupení všech tělo- výchovných korporací

s následujícím pořadem:

Nástup mladé generace a projev věrnosti repub- lice. - Předání cen vítězům turnaje. - Další pořad:

1. Házená D.T.Ž. Blansko - D.T.Ž. Židonice.
2. Běh na 100 m D.T.Ž. (v přestávce házené).
3. Ruský tanec - Těl. jednotu Orel
4. Prostná mužii - Těl. jednoty Sokol
5. Skupiny s kruhem - Těl. jednotu Orel
6. Cvičení na nářadí - Těl. jednotu Sokol
7. Symbolická prostná xén - Těl. jednotu Orel

8. Prostná žen - Těl. jednoty Sokol

9. Fotbalové utkání - A.F.K. Blansko -

10. Cvičení s kulečy - ženy Těl. jednoty Sokol - S.K. Moravská Slavia

Husova oslava roku 1934.

Oslavu uspořádala Místní osvětová komise za spoluúčasti pokrokových spolků, hlavně tělocvičné jednoty Sokol. Ve čtvrtek (svátek) dne 5. července večer byl srax u sokolovny, odkud šel průvod s hudbou na náměstí na Husiovo tábor, který pořádala M.O.K. - Na náměstí měl projev o Husovi odb. učitel Alois Tichý. Na to konal se promenační koncert Lektorů hudby a kol 21. hod. vydal se lampionový průvod na cestu k sokolovně, která byla reflektory pěkně osvětlena.

Před sokolovnou shromáždilo se asi 100 lidí. Cvičitel - ský sbor Sokola uspořádal běh s řeckými ohni Blanskem a vítěze uvítal vedělavatel Sokola Boh. Ferris. Oslava byla zakončena velmi pěkným ohňostrojem, její uspořádal p. Frant. Ješina, drogist.

Ceny obilí na Blanensku r. 1934.

Na podkladě stanovených cen byla cena pšenice, žito a ječmene pro nakládací stanice Blansko, Rájec - Jestrěbí a Adamov stanovena takto:

Rájec - Jestrěbí: pšenice 157⁵⁰ Kč, žito 119 Kč a ječmen 123⁵⁰ Kč.

Stanice Blansko: pšenice 150 Kč, žito 119 Kč a ječmen 123⁵⁰ Kč.

Stanice Adamov: pšenice 157⁵⁰ Kč, žito 119 Kč a ječmen 124 Kč.

Trýžna

na krále Alexandra a min. Barthoua.

V úterý dne 9. října 1934 byl zavražděn jugoslávský král Alexandr Spjednotitel na půdě francouzské v městě Marseille a to krátce po svém příjezdu do Francie, když a přístavu odjížděl v podvečer autem na doprovodu zahraničního ministra francouzského L. Barthoua do města. Obětí vražkovou stal se i tento muž, jenž vykonával ohromnou práci pro zachování a upravení míru.

Celý svět řekl stěcitý těchto dvou vynikajících státníků. I bratrskou Jugoslavií, již postihla tak krutá vána, cítil hlubokou soustrast celý náš národ. Podobně vzpomínáno s bolestí i smrti velikého státníka francouzského.

I v Blavsku usetena památka těchto mužů smuteční trýžnou, kterou uspořádala Místní osvětová komise za účasti městské rady a Sokola v sále Biv. invalidů v pátek dne 12. října 1934 o 8. hod. večer.

Program trýžny:

Uvítání - řečitel Emil Bláček.

Smrt matky Jugovićů - recitace - Měben.

Schubert: Ave Maria - housle a harmonium
(Škoták a řečitel Em. Bláček).

Král Alexandr, projev - Frant. Svoboda.

Jugoslávská hymna, Lakotova hudba.

Cello a harmonium - Šupal a řeč. Em. Bláček.

Vzpomínka na ministra Barthoua - uč. K. Fiala

Francouzská hymna - Lakotova hudba.

Z osudu rukou - muž. sbor Sokola a A.F.K.

Imetana: Západ slunce - muž. sbor Sokola.

Zmráká sa - mužský sbor Sokola.

Státní hymna, mužský sbor Sokola.

Sál Bia invalidů byl smutečně vyzdoben. - Příběh oslav byl důstojný a návštěva obecnostva velká.

Oslava 28. října.

Místní osvětová komise a městská rada v Blansku uspořádaly k 16. výročí naší samostatnosti oslavu 28. října v neděli 28. 10. 1934 na blanenském náměstí.

Na pořadu byl koncert městské hudby od 9 do 9½ hod. V 9½ hod. zahrála hudba státní hymnu a vstýčena státní vlajka. Na to projev Dr. Trudíka k sportovcům a po něm start k II. ročníku štafetového běhu o putovní cenu Ing. Loebka. Cenu získala opět Tělocvič. jednota Sokol s náskokem 15-20 m. Druhé místo získali D. T. J., 3. A. F. K. a 4. Ousemal (Orel). - O 11 hod. následoval slavnostní projev ředitele Em. Blažka. - Na to následovaly recitace a mužský sbor Sokola a A. F. K. - Promenádním koncertem městské hudby byla slavnost zakončena.

V rámci oslav 28. října konány následující podniky:

V sobotu 27. října o 8 hod. večer v Děč. domě koncert posluchačů státní hudební a dramatické konservatoře brněnské. - V neděli 28. října o 8 hod. večer v sokolovně divadelní představení „Hečna doktorka.“ - V Bia invalidů předváděn film „Plukovník Švec.“

„Den spořivosti“ ve školách.

Dne 31. října bylo vzpomenuáno ve školách významu spořivosti. Jako každoročně, tak i letos byly rádně provedeny

tříd obecných škol rozdány spořitelni knížky s počátečním vkladem à 20 Kč, což dalo se ve třídách za přítomnosti rodičů dětí. Rodičům i dětem byl vysvětlen význam této akce, jejímž úkolem jest probouzení smyslu pro spornost a to hlavně u naší mládeže. Každé dítě dostalo letos 2 spořitelni knížky a to jednu od Městské spořitelny a druhou od Občanské záložny, kterážto ústav se letos k akci též připojil.

Předcházejícím šetřením bylo zjištěno, že úspory řada blanenských škol dosahují u místních peněžních ústavů výše téměř $\frac{3}{4}$ milionu Kč.

Dětský den v Blansku.

Jako již po řadu let tak i letos konal se v Blansku v listopadě 1934 t. r. „Dětský den“. Sběra konaná v našem městě prostřednictvím školní mládeže dům od domu vynesla 1818 Kč. - Poměrně malý výtěžek sbírky je také jedním z důsledků těžké hospodářské krise dosud ve světě panující. - Výtěžku použito hlavně pro poborbovou akci v našich školách.

100 let národní hymny „Kde domov můj.“

V prosinci t. r. bylo tomu 100 let, co v Týlově - Skoupově fraše „Tillováče“ po prvé zazpíval slepý stařec dojemnou píseň „Kde domov můj.“ Píseň ta nabyla záhy v našem národě takové obliby, že stala se nakonec národní hymnou.

Sokol v Blansku schvál Tillováčku v sokolovně v pátek 21. prosince o 20. hod. a byla opakována v so-

Nový hřbitov v Blansku.

Hřbitov na Starém Blansku již dávno nevyhovoval svému účelu. Byl tu naprostý nedostatek místa na pohřbívání a kromě toho byl hřbitov málo úpravný. Bylo tu sice mnoho křížů i pomníků, ale byl tu huob vedle hrobu, mezi nimiž se těžko procházelo pro nedostatek cest, neboť se sčítalo s každým kouskem hřbitovní plochy. Při pohřbívání nebylo kam stoupnouti a tak se šlapalo po hrobech okolních. V nejbližším okolí hřbitova nebylo místa k jeho rozšíření.

Okresní úřad v Boskovicích přípisem ze dne 18. dubna 1933 vyzval město Blansko, aby byly podniknuty kroky k vybudování nového hřbitova. O této záležitosti počalo se ihned vážně jednati a na schůzi městské rady dne 21. srpna 1933 podána a práva o poradní anketě ohledně zřízení nového městského hřbitova. Probrány vhodné komplexy pozemkové, z nichž nakonec přešly v úvahu hlavně dva a to pod Olešnou na mírném k severu obráceném svahu severozápadně od hlavního nádraží v trati pod „Špitálkem“ a dále pozemek na vyvýšenině východně od Blanska nade dvorem městského velkostatku v trati sv. „Opálenka.“ —

První místo bylo namítnuto jednak z toho důvodu, že půda jest tam většinou těžká, jílovitá, místy hlina kamenná a takovéto složení půdy velmi zpomaluje rozklad pohřbených, jednak také proto, že pozemky v této trati patří různým soukromým majitelům a bylo by je třeba vykoupovati. — Naproti tomu pozemky na „Opálence“ patří k městskému velkostatku a půda jejich je většinou písčítá a v takové půdě se rozkladný proces

odchráněná mnohem rychleji. Použití tohoto místa pro nový hřbitov má ovšem zase tu vadu, že město strácí v dohledné budoucnosti mnoho velmi vhodných stavebních ploch.

Volba byla tedy značně těžká, návrhy se různily a nakonec bylo usneseno, aby nový hřbitov byl zřízen v trati na „Opálence“ a sice na pozemcích č. kat. 857/2, role v Blansku při severní straně cesty č. kat. 1369 a usneseno vyjednatí cenu za detailní plány s architektem E. Zöttlicherem z Brna a pověřiti ho vypracováním oněch plánů. Dále usneseno začíti ihned s úpravou cesty č. kat. 1369 a s terenní úpravou plochy hřbitovní. (Bylo zejména třeba mnoho navrhěti na stranu severní). Také se mělo ihned začíti se zřízením cest a se zřízením ochranného pásu a to vše na podkladě státní stavební akce. Ined se má začíti s vykalkováním půdorysu.

Pracemi se začalo ještě v srpnu a v letech 1933-34 zbudovalo město Blansko na pozemku č. kat. 857/2 v Blansku nový komunální hřbitov, který hovoří předpisům zdravotně policejním, jakož i požadavkům hřbitovní piety a moderní architektury.

Na náklad spojený se zřízením hřbitova bylo do podzimu, r. 1934 celkem splaceno 267.239 Kč včetně asi 7 měřic půdy (13.000 m²), které na hřbitov věnovala obec ze svého velkostatku pro první století s rezervou dalších 12 měřic ve směru východním.

Práce spojené se zřízením hřbitova byly vítanou příležitostí k vydělku mnoha dělníkům v době panující nezaměstnanosti ve zdejších továrnách. Při hřbitovních pracích bylo denně zaměstnáno 50-100 dělníků a vystřídalo se jich postupně 3899.

Plány nakreslil a stavební dozor vedl architekt Eduard

Töttlicher v Beně, stavitelské práce provedl místní stavitel Jaromír Roučka, ostatní práce prováděli: Richard Kůčera, zámečnický mistr, Augustin Flaběš, mistr sítavský, náhradní úprava svěšena náhradníkovi Ludvíku Jurečkovi, zámečnická práce terenních svěšeno náhradnímu Robertu Starčekomu a Františku Musilovi. (Všichni z Blanska). — Dekorativní sochu anděla pro hřbitovní nádvoří věnoval městu Blansku na záležitosti Českomoravská - Kolben - Daněk ředitel Ing. Jaroslav Loibl.

Nový hřbitov, položený na mírném svahu, jest řešen amfiteatrálně a to velmi šťastně. Architektovi Eduardu Töttlicherovi byl tu vzorem proslavený hřbitov v italském Janově. Na západní straně hřbitovního nádvoří stojí vysoká zeď s arkádami, do ní na straně severní byla včleněna márnice a do ní na straně jižní postavena vkusná železná brána 4,40 m široká a 3,20 m vysoká, jež byla sem přivazena jako jedna ze dvou stejných bran ze dvora městského velkostatků. Kromě ní umístěna v této jižní zdi pro chodce ještě jedna menší železná branka. — Skoda, že pro nedostatek finančních prostředků nemohla být na hřbitově postavena hřbitovní kaple či obřadní síň. Nápočet na ni činil 360 tisíc Kč a nástupcové města navrhovali místnímu staviteli Jaromíru Roučkovi, aby stavbu provedl s podmínkou, že město mu bude vyše uvedený obnos spláceti v příštích letech postupně. Stavitel se však neodvážil na návrh přistoupiti.

Inakou hřbitovního kuratoria bude dokončeno vybudování hřbitova v nejbližších letech v mezích možností obecních financí dle původní ideové myšlenky a nákrese a to stavbou věže se zvonicí (campanilly) a postavením hřbitovní kaple či obřadní síně.

Pro hřbitov byl zřízen samostatný vodovod s automatickou čerpací stanicí pro vodu z potoka ve Slavčicích.

Tak byl zřízen v Olansku v letech světové krise hospodářské nový krásně řešený hřbitov, při jehož budování našly vítanou práci stovky našich nezaměstnaných dělníků. Velkou zásluhu o uskutečnění celého podniku získalo si vedení města se starostou Dr. Karlem Roškovským v čele.

A tak vzniklo v Olansku na východní vyššině v letech 1933-34 ono místo věčného klidu a ticha, kde sejdeme se svorně všichni, jak praví hřbitovní řád

„bez rozdílů národnosti,
bez rozdílů náboženství,
bez rozdílů státní příslušnosti,
bez politických nesváří.“

Sejdeme se zde všichni, přátelé i nepřítelé, v tichém sadu, v němž respektována bytí má a bude zásada rovnosti všech občanů

(§ 4 hřbit. řádu) a v němž do písní ptactva a padajících křídél časem zazní pláč osiřelých a žalům sedmařadesátý na rozloučenou: miserere mei Deus!

Okresní úřad v Borkovicích collaudoval nový hřbitov a udělil povolení k pohřbívání výnosem ze dne 15. srpna 1934 a současně uravřel hřbitov staroblanenský a další pohřbívání na něm zakázal rozhodnutím ze dne 21. srpna 1934.

Prvním obyvatelem nového hřbitova stalo se novorozené dítě rolníka Jiřího Krájčího n.č. 165. v Olansku a to v sobotu dne 25. srpna 1934. V tomto prvním pohřebním průvodu na nový hřbitov kráčel také starosta města Dr. K. Roškovský s radními Stařečkým, Novotným a Škaroupkou. Pohřeb se konal dle ritu římsko-katolického

a farář Leopold Bureš vážnými slovy posvětil toto naše poslední útočiště.

Oficiální otevření hřbitova a jeho odevzdání veřejnosti stalo se v neděli dne 16. září 1934. — Obyvatelstvo blanenské sešlo se na blanenském náměstí před radnicí a po 9. hodině vydal se průvod na hřbitov staroblanenský, kdež byly exhumovány tělesné pozůstatky tří významných občanů blanenských a slavnostně převezeny v průvodu na nový komunální hřbitov blanenský k věčnému odpočinku. Byly to pozůstatky prvního lidového starosty města Blanska, Josefa Stařeckého, dělnického bojovníka, redaktora a senátora Matyáše Špevy a prvního kronikáře našeho města, řídicího učitele Štuga Šaňky.

Nový hřbitov uspokojil všechny jak svou pěknou polohou a značnou rozlohou, tak svým šťastným řešením. Obyvatelstvo blanenské i obyvatelstvo obcí okolních věnuje pak úpravě hrobů svých drahých svou péčí a tak přispívá nový hřbitov k estetické výzdobě našeho okresního města.

Po zřízení nového hřbitova podaly katolické spolky na město žádost, aby hřbitov byl vysvěcen. Žádosti však nebylo vyhověno s tím odůvodněním, že nový hřbitov jest hřbitovem komunálním, na němž budou pochováni nejen příslušníci náboženství římsko-katolického, ale i jiných nábožen. vyznání a též občane bez nábož. vyznání.

Okrasná školka u hřbitova.

Na popud městské rady byla zřízena u nového hřbitova a to na sever od něho „okrasná školka“ na po-

romku městského velkostatku s minimým sklonem k severu přímo nad státní dvorůjící se k potoku sloupečnickému. Pro školku rezervována plocha o výměře 2 měřic a provedeno oplocení drátěným pletivem. V této krásné školce, která se poněkud nazývala „hřbitovní zahrádkou“, byl zbudován také malý skleník a položeno tu vodovodní potrubí, které bylo odbočkou hřbitovního vodovodu a potoka sloupečnického.

V krásné školce při hřbitově mělo se přestovati vše potřebné pro hřbitov i pro městské sady jako stromové, květiny, jehličiny a květiny. - Nevýhodou poměru zvoleného pro „hřbitovní zahrádku“ byl jednak jeho sklon k severu, který nebyl vhodný jak pro skleník tak pro parník, dále nepravidelný a nejistý průvod vody k zalévání a konečně značná odlehlost tohoto zahrádky od města.

Českomor. Kolben-Daněk akc. spol.

Vlivem státních investičních prací v roce 1934 a prací dáravých do zásoby zabránělo se poněkud rostoucí nezaměstnanosti a stav dělnictva mohl být udržěn v tomto roce na počtu 920, z nichž průměrně bylo 142 stávkově vysazováno. Pracovalo se pouze 5 dní v týdnu. Stav úřednictva udržel se na stejné úrovni jako roku minulého. Odeslaného zboží bylo v tomto roce 676 vagonů.

Budíž také zaznamenáno vypuknutí požáru ve skladě modelů ve Starohrábčí huti, kterému padlo za obět velké množství velmi drahých a vzácných modelů tam uskladněných. Jako náhrada bylo postaveno skladiště modelů nové na louce na Starohrábčí huti.

Při této příležitosti přeložilo se také částečně řečiště Půnkový uvnitř Starohrabčic kůti.

Z poměrně velmi špatnými vyhlídkami jde závod do nového roku 1935. Větší státní stavby jsou skončeny, investiční program minist. veřej. prací, jmenovitě ve vodních stavbách, je zatím dokončen, mlynářský stav je toho času ve velké finanční a odbytové krizi, velkomlynář dokonce již zastavují na přechodnou dobu výrobu a stavební podnikání je téměř minimální a tak všechny obory, s nimiž jsou blanenské zářezárny v úzké spolupráci a na jejich konjunkturu závisí i zaměstnanost našich zářezáren, nedávají žádné naděje na dobrou prognosu zaměstnanosti zářezáren v příštím roce 1935.

Továrna Karla Mayera synové.

Podniku nevedlo se v tomto roce valně. K dosavadnímu obtížím odbytovým se připojila další obtíž ve formě co největšího podbízení cen, rovněž i poskytování úvěru v důsledku stále klesající morálky obchodní jest velmi otišeno, takže i tento rok vypráva ve velmi tmavých a neutešených poměrech. Počet dělnictva a úřednictva se pohybuje na úrovni předchozího roku, rovněž tak i výroba.

Během roku opět obnoveno jednání o dohodu všech továren za účelem jednotného postupu jak ve výrobě, tak i v odbytu výrobků, ale opět marně.

Koncem roku vystoupil ze služeb firmy dosavadní dílvedoucí p. Viktor Beniško z Olomučan a technické vedení podniku převzal p. Jindřich Moutka z Klepačova, dlouholetý technický úředník firmy.

Na zdějí Okresní peči o mládež, jakož i na polevňování

akci adejších škol pamatovala firma poskytnutím topiva, jakož i peněžitým darem.

Poměry na pracovním trhu v roce 1934.

Hospodářská krize je stále velmi tíživá což zvláště pozorujeme na pracovním trhu. V normálních letech již měsíc března znamená podstatné zvýšení pracovního ruchu, avšak letos v březnu poměry pracovní nebyly valného zlepšení. Z počátku se zdálo, že situace bude následkem lepšího počasí dobrá, avšak ku konci měsíce znovu hlásilo se mnoho dělnictva o podporu v nezaměstnanosti. Nejhorší byly poměry v průmyslu kovodělném, kdež bylo dělnictvo po celý měsíc vysazováno z práce. Nově přijímání byli kovodělníci jen do Zbrojovky a strojiny v Adamově povolávaly své vysazené dělníky. Nastalo poněkud oživení stavebního průmyslu a aspoň část dělnictva našla zaměstnání na stavbách a nouzových pracích, jež Blansko a jiné obce podnikají.

V měsíci dubnu byla zaměstnanost ještě špatná ve všech oborech a poměry v tomto měsíci nelišily se valně od pracovních poměrů v měsíci březnu. Jedině brněnská Zbrojovka přijala něco málo dělnictva z našeho kraje.

V první polovici měsíce května bylo znáti v některých odvětvích nepatrné zlepšení a to jak u dělnictva stavebního tak i továrního, avšak v druhé polovici května bylo dělnictvo tovární zase ve značné míře vysazováno. Stavební ruch je celkem slabý.

Ani v červnu se poměry na pracovním trhu neměnily a očekávané zlepšení se nedostavilo. Stavební ruch je, stále

velmi slabý. Neprovádějí se žádné větší stavby, pouze jen práce nouzové. Během pěti týdnů letního období rozdalo se na našem okrese boskovském pro nezaměstnané poukárek na potraviny za 200.000 Kč. Na mléko dáno 15.000 Kč. Chleba bylo vydáno 17.500 bochníků.

Počet nezaměstnaných v červenci, nejlepším letním měsíci, byl stále velmi vysoký. Nebylo, snad jediného návodu, a něhož by dělnictvo nebylo vysazováno nebo propouštěno. Průmyslu vůbec a hlínodělnému zvlášť vedlo se po celé leto špatně. Některé samoty a cihelny na okrese vůbec letos provoz ani nezahájily.

V srpnu byl stavební ruch velmi slabý a nouzové práce se prováděly jen v některých obcích na okrese. Stavba vodovodu v městě Blansku byla dokončena a dělnictvo bylo propouštěno. Byla provedena stravovací akce a v boskovském politickém okrese bylo za 5 týdnů rozděláno 230.000 Kč. Poukárek na mléko bylo vydáno 2.600. V měsíci srpnu se rozložila s rozdělováním chleba nezaměstnaným a bylo z přidělu žita minist. sociální péče rozděláno obcím na okrese 240 metrických centů žita. Obilí bylo semleté a mouka přidělena obcím.

Poměry na pracovním trhu v měsíci září zůstaly většinou nezměněny. Jediný stavební ruch, poněkud na konci, byla zaměstnanost v tomto oboru v září již velmi slabá. Rozvoďný průmysl nedokonal též žádného zlepšení, ba naopak továrny na hospodářské stroje a menší závody kovodělné omezovaly práci na nejmenší míru.

Situace na pracovním trhu v říjnu počíná se již horšit, neboť stavební a jiné venkovní práce byly již doháněny a dělnictvo propouštěno. Nejhorší nezaměstnanost nastává v průmyslu kovodělném, kde velké

strojíny, továrny na hospodářské stroje i menší závody kovodělné mnoho dělnictva propustily nebo vysadily pro nedostatek práce.

V posledních dvou měsících roku dostoupila nezaměstnanost svého vrcholu. Nejvíce nezaměstnaných bylo v úřadech kovodělníků, klenodělníků, dělnictva stavebního a nádeníků. Z kovodělných továren a sléváren bylo dělnictvo vysazováno a propouštěno jednak pro nedostatek práce, jednak pro nedostatek provozního kapitálu.

Vánoční nadílka ve školách.

Dne 18. prosince byla konána schůze rodičovského sdružení, na níž bylo hlavně ujednáno, aby na přispění rodičovského sdružení a učitelských sborů byla uspořádána vánoční nadílka pro nejchudší žáky a žákyňe chlapecké a dívčí obecné a měšťanské školy. — Vánoční nadílka byla uspořádána v neděli dne 23. prosince odpoledne. Kolem 200 chudých dětí bylo pohášeno kávou a vánočkami a z nich 165 dětí bylo poděleno šatstvem, prádlem a obuví. Náklad na tuto nadílku činil asi 5.000 Kč.

Mírná zima koncem roku.

Až do vánočních svátků t. r. zimy vůbec nebylo. V mnohých krajích naší republiky byla zima tak mírná, že rozkvetly růže, někde na lukách kvetly sedmikrásky, fi-aly, petoklíče a blatouchy. I ovocné stromy a keře silně pučely a mnohý ovocný strom se i rozkvetl. Hospodáři, rolníci a zahradníci neměli z tohoto rozměru přírody mnoho radosti.

25 let od založení 11. okresu DTJČ. a DTJ. Blansko.

Předsednictvo a představenstvo 11. okresu DTJČ. sá-
lem v Blansku společně s Děln. těl. jednotou v Blansku
vzpomínaly v r. 1933 svého významného jubilea, neboť
uplynulo 25 roků od jejich založení.

Počátky dělnického tělocvičného hnutí na Blanensku začínají již v letech 1904 a 1905, kdy sice jednoty s definitivně schválenými stanovami neexistovaly, ale při straně soc. dem. byly zakládány sekce mládeže, které pěstovaly tělocvik ve svých tělocvičných odbořech. Tak založen byl v roce 1905 v Blansku spolek mladistvých dělníků, odbočka to spolku brněnského, který měl být později přeměněn na DTJ. Blansko, což se stalo 11. dubna 1908.

Podobně jako v Blansku byly i v jiných obcích našeho Blanenska zakládány při straně soc. dem. sekce mládeže, které pěstovaly tělocvik a později v nich tvořeny DTJ. se schválenými stanovami. Tyto postupně na Blanensku se tvořící DTJ. se sdružovaly v 11. okrese DTJČ.

U příležitosti 25. letého výročí svého založení vydal 11. okres DTJČ. a DTJ. Blansko, "Památník 1908 - 1933", v němž v řadě článků popsány jsou dějiny tělocvičného hnutí dělnického na Blanensku od prvních počátků až do jubilejního roku 1933.

Pořad vzpomínkových akcí v létě v. 1933:

2. července 1933

slavnostní valná hromada 11. okresu DTJČ. za přítomnosti starosty Svazu soudr. Frant. Kumlhause. Týž den otevření výstavy DTJ. Blansko.

5. července 1933

okresní závody o pohár starosty města Blanska soudu. Dra
Karla Rokytského.

9. července 1933

okresní veřejné cvičení spojené s okresním dnem strany, soc.
dem. - Páno o 9. hod. dopoledne zkoušky všech cvičenců.

Podobně jako Sokol, tak i DTJ v Blansku a v řadě obcí
na Blanensku rozvíjejí již po dlouhou řadu let svou užlech-
tilou činností, tělovýchovnou posilující tělesné i duševní zdraví,
svěžeť a sílu našich mladých lidí, u nichž zároveň se
snáží vypestovati smysl pro dobrovolnou kázeň, čest a pořádek.
(Nedopatřením nebyl tento článek zapsán v roce předchozím).

Tržní ceny v Blansku na podzim r. 1934.

Tržní ceny v Blansku býval tou dobou dosti nízké. Původně
dostatek drůbeže, masa i vajec. Prodávala se husa za 22-30 Kč,
kachna 14-18, slepice a kohouti za 12-16, kuřata párek za 10-
14 Kč. Selata se prodávala za 90-180 Kč párek. - Byly tedy
ceny značně nižší než v roce minulém následkem menší koupě-
chtivosti způsobené těžkými hospodářskými poměry.

Z činnosti MOK v Blansku.

Místní osvětová komise v Blansku uspořádala v roce
1934 celkem 21 přednášek a oslav na účasti více než 3 tisíc
osob. Dle obsahu byly přednášky právnícké, politické, lite-
rární, cestopisné, hvězdářské, hudební, dějepisné a j.

Přednášky se konaly ve fyzikální síni Masarykovy
měst. školy a bývaly hojně navštěvovány.